

**ФАКУЛТЕТ ЗА ДИПЛОМАТИЈУ И БЕЗБЕДНОСТ
МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ**

**Студијски програм
ДИПЛОМАТИЈА И БЕЗБЕДНОСТ**

КЊИГА ПРЕДМЕТА

Редни број	Шифра	Назив	Сем	Активна настава				Ос т.	ЕС П Б	Обавезни/ Изборни О/И	Тип предмета
				П	В	Д О Н	СИ Р/П ИР				
ПРВА ГОДИНА											
1.	19.МДБ001	Геополитика Балкана	1	3	1	0	0	0	6	О	ТМ
2.	19.МДБ002	Методологија политичких наука 2	1	2	2	0	0	0	6	О	ТМ
3.	19.МДБ003	Дипломатске вештине	1	2	2	0	0	0	6	О	ТМ
4.	19.МДБ004	Економска дипломатија	1	2	2	0	0	0	5	И	НС
5.	19.МДБ005	Цивилна безбедност	1	2	2	0	0	0	5	И	НС
6.	19.МДБ006	Менаџмент националне безбедности	1	2	2	0	0	0	4	И	НС
7.	19.МДБ007	Међународне организације	1	2	2	0	0	0	4	И	НС
8.	19.МДБ008	Стручна пракса за МАС ДиБ	1	0	0	0	0	8	3	О	НС
9.	19.МДБ009	Култура и међународни односи	2	3	1	0	0	0	6	И	НС
10.	19.МДБ010	Систем безбедности Србије	2	3	1	0	0	0	6	И	НС
11.	19.МДБ011	Политичко насиље	2	1	1	0	0	0	4	И	НС
12.	19.МДБ012	Дипломатско и конзуларно право	2	1	1	0	0	0	4	И	НС
13.	19.МДБ013	СИР у ДиБ (приступни рад)	2	0	0	0	6	0	4	О	НС
14.	19.МДБ014	Завршни рад МАС ДиБ - предмет	2	0	0	8	0	0	8	О	НС
15.	19.МДБ015	Завршни рад МАС ДиБ	2	0	0	0	0	8	8	О	НС
Укупно часова (предавања+вежбе, ДОН, СИР/ПИР, остали часови) и ЕСПБ на години				15	11	8	6	16	60		
Укупно часова активне наставе на години				40							
Укупно часова активне наставе, остали часови и бодова за све године студија				40				16	60		

Студијски програм : МАС - Дипломатија и безбедност			
Назив предмета: Геополитика Балкана			
Наставник: Душан Пророковић, Бранко Надовеза			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Сагледавање геополитичког контекста историјских и савремених политичких процеса на Балканском полуострву. Посебан акценат се даје придаје на анализу утицаја разних ванрегионалних фактора на геополитички положај како појединих балканских држава, тако и региона у целини. Истовремено, кроз предавања се студенти упознају са оригиналношћу унутрашње регионалне геополитичке динамике.			
Исход предмета			
Преношење знања која се тичу геополитичког контекста савремених криза на Балкану које оптерећују регионалну безбедност, међудржавне и међуетничке односе. Сагледавање да историјски процеси имају своју геополитичку димензију, те да их због тога најчешће није једноставно решити.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
1) Геополитички положај Балкана; 2) Балкан у стратегијама савремених центара моћи; 3) Утицај европских сила на балканске односе; 4) Узроци балканске нестабилности; 5) Геополитички аспекти распада СФРЈ; 6) Геополитички аспекти изазова и претњи по регионалну безбедност; 7) Геополитички положај Републике Србије; 8) Геополитички аспекти будућих односа на Балкану.			
<i>Практична настава</i>			
1) Косовско питање у контексту геополитике; 2) Босна и Херцеговина – геополитички значај за ванрегионалне актере; 3) Северна Македонија као најважнији геополитички простор на Балкану; 4) Значај Бугарске за таласократске силе; 4) Неоосманизам као чинилац унутрашње геополитичке динамике; 5) Стварање Албаније и утицај на геополитичке процесе; 6) Теорија сукоба цивилизација и посматрање геополитике Балкана кроз призму тог теоријског оквира; 7) ЕУ и Балкан; 8) НАТО и Балкан.			
Литература			
1. Душан Пророковић, Геополитика Србије, Службени гласник, Београд, 2012.			
2. Миломир Степић, Геополитика – идеје, теорије, концепције, Институт за политичке студије, Београд, 2018.			
3. Александар Дугин, Основи геополитике, Еко прес, Зрењанин, 2004.			
4. Семјуел Хантингтон, Сукоб цивилизација, ЦИД, Подгорица, 2000.			
Број часова активне наставе 60		Теоријска настава: 45	Практична настава: 15
Методe извођења наставе			
редовна настава, групни рад (предавања + вежбе), консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	60
колоквијум-и		
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм/студијски програми: МАС - ДИПЛОМАТИЈА И БЕЗБЕДНОСТ
Врста и ниво студија: мастер академске студије
Назив предмета: Методологија политичких наука II
Наставник: Драган Колев, Михајло Манић
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: без услова
<p>Циљ предмета</p> <p>Достизање високог нивоа знања о пројектовању, организовању и реализацији истраживања, методама прикупљања података, мерењу, сређивању и обради података, као и пројектовање истраживања у оквиру дипломатског и безбедносног студијског програма.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Примена стечених знања о основним, општенаучним и методама прикупљања података ради анализирања политичких, дипломатских и безбедносних појава и процеса, и израда нацрта научне замисли у оквиру: а) студијског програма дипломатија, и б) студијског програма безбедност.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Увод у предмет; 2. Појам и циљ науке; 3. Појам епистемологије (гносеологија) и онтологије; 4. Научно истраживање; 5. Специфичност истраживања у друштвеним и хуманистичким наукама; 6. Пројектовање истраживања (концептуализација и израда нацрта научне замисли); 7. Елементи пројектовања научног истраживања; 8. Методе прикупљања података – испитивања (технике: интервју, анкета), 9. Посматрање; експеримент; 10. Оперативне методе прикупљања података (студија случаја, анализа докумената, тест, биографска метода), 11. Израда мерних инструмената (скеле процене, скеле ранговања, и др.), 12. Организовање истраживања; 13. Реализација истраживања (прикупљање података); 14. Сређивање и обрада података, оцена и анализа података и научно закључивање; 15. Израда извештаја о истраживању. <p><i>Практична настава:</i></p> <p>У оквиру вежби, предвиђен је рад студената у групама (радионицама) и израда инструмената за методе прикупљања података – испитивање, протокол посматрања; примена биографске методе; израда скала процене и скала ранговања; и оцена и анализа података.</p> <p>Осим тога, предвиђен је истраживачки рад – израда нацрта научног истраживања у оквиру: а) студијског програма дипломатија, и б) студијског програма безбедност.</p>
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Милосављевић С. и Радосављевић И. (2008). Основи методологије политичких наука, IV издање, Београд: Службени гласник. 2. Милошевић Новак, Милојевић Саша (2001). Основи методологије безбедносних наука“, Београд: Полицијска академија. 3. - Hogwood Brian W., Gunn Lewis (1984). Policy Analysis for the Real World“, Oxford

University Press.

4. Johnson J. B. & Reynolds H. T. (2008). Political Science Research Methods“, CQ Press.

Број часова активне наставе: 60				Остали часови
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе				
Настава ће се изводити путем предавања, вежби и рада у групама (радионице).				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена 100
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава		усмени испит		60
истраживачки рад	30		
семинар-и				

Студијски програм : МАС - ДИПЛОМАТИЈА И БЕЗБЕДНОСТ			
Назив предмета: ДИПЛОМАТСКЕ ВЕШТИНЕ			
Наставник: Др Данијела Бјеља, Никола Млађеновић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема услова за пријављивање и слушање предмета			
Циљ предмета			
Студенти треба упознају савремена научна сазнања из ове области и стекну ваљану теоријску основу за критичко просуђивање свог и туђег говора. Способност да се материја сагласно датим околностима презентује аудиторијуму, основне су претпоставке које треба да се испуне.			
Исход предмета			
Оспособљавање студената да успешно комуницирају, суверено владају материјом која је предмет говора.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Увод у реторику, однос реторике и беседништва; Историја реторике ; Синхронизација три елемента: беседник, беседа и слушалац; Беседник: таленат, глас , припрема, увереност и знање, самоувереност, трема; Слушаоци, састав аудиторијума, процена прилика –околности, прилагођавање публици; Специфичности појединих врста говора; Стил и говор. Лингвистички, естетски и емоционални елементи стила.			
<i>Практична настава:</i> Дебатни клуб, расправа на задату тему; Беседа, припрема беседе, концепт, стил, држање говора; Глас и покрет у говору ; Елементи дикције; Паузе и дисање у говору; Темпо и ритам говора; Политичко беседништво ; Говор за медије.			
Литература			
<ul style="list-style-type: none"> • Сима Аврамовић „RHETORIKE TECHNE – вештина беседништва и јавни наступ “ Службени гласник Београд 2008. • Бранислав Ђ. Нушић „,РЕТОРИКА - наука о беседништву “ Просвета. Београд 2005. • Радомир Животић „Добривоје Станојевић,, Реторика и политика“ Београд 2010. Petrović, S.: Retorika, Niš: Gradina, 1975. • Пројекат Русија I, II , III - Службени гласник, Академија за дипломатију и безбедност, Београд 2009. • Ноам Чомски, Шта то хоће у ставари Америка, Београд 2008. 			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методe извођења наставе			
(1) Предавања наставника; (2) Вежбање вештина. (3) Презентација есеја и дебатована студената припремљених у договору са наставником; (3) Коришћење савремених техничких средстава у наставном процесу. Метода усменог излагања, Метода разговора; Метода дискусије, Текст метода; Метода демонстрације и Метода вежбања.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	60
колоквијум-и		
семинар-и	10		

Студијски програм : МАС - ДИПЛОМАТИЈА И БЕЗБЕДНОСТ
Назив предмета: Економска дипломатија
Наставник: Гордана Мрдак, Горан Цафић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Реализацијом предвиђеног програма за предмет Економска дипломатија, студенти ће бити у могућности да прикажу основно знање кроз дефинисање појмова, разумевање и критичку анализу из области дипломатије и међународних економских односа. Привредни развој државе поред унутрашњих политичко економских фактора, у многоме зависи од међународног положаја државе, међународних економских односа а самим тим и од њене дипломатије. У светским трендовима и процесима који су обележили XX и XXI век, придруживање, интеграција међу светске економске институције, подизање нивоа конкурентности на тржишту, тиме и економског раста и развоја, веома је битна улога економске дипломатије. Економска дипломатија, није само важан фактор за економију државе већ је и дипломатским односима увек имала запажено место. Такође, економска дипломатија је стратешко оружје које држава примењује у билатералним споразумима као једним видом дипломатских активности и на тај начин остварује брз, динамичан и одржив развој привреде. Преванствено, основни јој је задатак заштита, унапређење и развијање економске и политичке позиције државе у сфери међународних односа, које заступају професионалне дипломате из економске области (аташеи, економске дипломате), али и образовани да имају интердисциплинарни приступ. Сам циљ предмета је стицање основних знања из области Економске дипломатије са посебним освртом на утицај светских токова на економију као шири и привреду као ужи појам Републике Србије (СДИ- У стратегији развоја националне економије поред успешне домаће привреде важни покретачи раста привредне активности су стални приливи страних директних инвестиција као и повећање извоза које омогућава учешће компанијама у међународним привредним токовима, Економски амбасадори). С обзиром на динамику промена у данашњем свету и времену, приоритет самог предмета треба да буде оспособљавање студената за самостално уочавање кључних карактеристика чиниоца и субјеката међународних економских односа, као и упознавање са развојем трендова у савременим међународним односима.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Препознавање и разумевање основних економских појмова-принципа, безбедности, међународних односа, дипломатије, спољнополитичких интереса, релевантних међународних актера на којима се заснива међународна трговина међународни финансијски односи и економска дипломатија. Разумевање међусобних интеракција држава и то кроз деловање њихових политичких и економских интереса. Међународне организације од значаја за економију држава, савремени економски проблеми на међународном-глобалном нивоу, регионалном и националном, односно локалном нивоу. Стицање знања и способности за критичко и аналитичко, мултидисциплинарно праћење и процену економске дипломатије, међународних економских односа, регионалних, те њихов утицај на економију и привреду Србије.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Теоријаска реализација програма обухватила би временски оквир од XV недеља у којем би студенти били упознати са појмовима међународних и регионалних односа, безбедности, дипломатије, међународне и националне економије као и са следећим појмовима: Теоријски основи дипломатије; Међународна трговина и сукоби, Привредни-економски ембарго, Царински ратови, Протекционизам, Класичне теорије међународне трговине (меркантилистички приступ, теорија апсолутних предности, теорија компаративних предности, теорија реципрочне тражње, теорија опортунитетних трошкова); Институционализација међународних трговинских односа (ГАТТ, мултилатерални трговински преговори, циљеви, карактеристике и резултати Уругвајске рунде преговора); Праксе макроекономске и микроекономске дипломатије; Глобализација и њене економске последице; Институционализација међународних трговинских односа; Циљеви, структура и функционисање СТО; Регионални трговински споразуми и међународна трговина (ЕУ, ЦЕФТА, АПЕК, НАФТА); Финансирање спољне трговине, Институционализација међународних монетарних односа (Међународна банка за обнову и развој, Међународни монетарни фонд, Светска банка, Мултилатерална агенција за гарантовање инвестиција, Банка за међународне обрачунае) Учесници економске дипломатије из националне државе, министарства, владе, систем безбедности (шпијунажа-индустријска шпијунажа, контраобавештајна делатност). Међународно преговарање и економска дипломатија; Стратегије, преговарање, споразуми, међународно право. Политика страних директних инвестиција; У стратегији развоја националне економије поред успешне домаће привреде важни покретачи раста привредне</p>

активности су стални приливи страних директних инвестиција као и повећање извоза које омогућава учешће компанијама у међународним привредним токовима. Да би се ови циљеви остварили неопходно је државу примаоца инвестиција учинити и представити као атрактивну инвестициону локацију и озбиљног партнера. Менаџмент транснационалних компаније као носиоци страних директних инвестиција; **Проблеми и перспектива Економске дипломатије у свету и у Србији;**

Практична настава

Сви наведени фактори у кенвергенцији чине феномен који називамо Међународни економски односи артикулисани кроз појам Економске дипломатије. У практичном делу наставе студенти усвојена теоријска знања практично примењују у анализи Економске дипломатије као једног од важних стубова привредног развоја државе. Вежбе, други облици наставе, студијски истраживачки и семинарски радови имају за циљ да помоћу њих студенти стекну способност за стратешко планирање и оперативну примену, као и да овладају процедурама и инструментима за праћење економске и дипломатске политике Србије у међународним односима.

Основна литература

Мирослав Р. Економска дипломатија, (2006); Институт за економску дипломатију; Београд
 Доминик Салваторе,(2009) Међународна економија, Центар за издавачку делатност Економског факултета у Београду, Београд, (стр. 1-15, 365-375, 387-396, 406-418)

Помоћна литература

Савић, А. (2008) Савремени системи безбедности, Београд: Факултет за дипломатију и безбедност.
 Mavlanov, I.R., (2008), Economic Diplomacy at the beginning of the 21 century, Kazakhstan in Global Processes, Astana.
 Војин Д. и Радослав С. (1996) Међународни односи, четврто издање, Службени лист СРЈ, Београд
 Перо П. и Кристијан Р. (2017) Економска дипломатија у процесу позиционирања Србије у интеграционим процесима; Зборник радова Екобиз, Београд
 Славица П., Боштјан У., и др. (2014), Економска дипломатија у Србији; Економске теме, Београд

Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
--	------------------------------	------------------------------

Методe извођења наставе

Предавања, вежбе са презентацијама и дискусијама, колоквијум, индивидуално читање литературе

Оцена знања (максимални број поена 60)

Предиспитне обавезе		Завршни испит	поена
активност у току предавања	Поена 20	писмени испит	
практична настава		усмени испт	Поена 40
колоквијум-и	Поена 20	
семинар-и	Поена 20		

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужина 2 странице А4 формата

Студијски програм: МАС - ДИПЛОМАТИЈА И БЕЗБЕДНОСТ			
Врста и ниво студија: дипломске академске студије - мастер			
Назив предмета: ЦИВИЛНА БЕЗБЕДНОСТ			
Наставник : Драган Колев, Стево Иветић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: без услова			
Циљ предмета Упознавање са основним појмовима система цивилне безбедности, типовима безбедности, факторима, организацији.			
Исход предмета Исход предмета подразумева да се изучавањем релевантних садржаја стекну предуслови за даље успешно проучавање других безбедносних дисциплина, као и оспособљавање студената за вршење послова у областима и институцијама цивилне безбедности у корпорацијама, локалној заједници, региону и републици.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> предмета обухвата: <ol style="list-style-type: none"> 1. Увод у предмет; 2. Појам безбедности и система безбедности; 3. Нормативна регулатива (Стратегија безбедности Србије); 4. Државна безбедност, национална безбедност, међународна безбедност; 5. Цивилна безбедност, лична безбедност, безбедност људи, имовине и других вредности; 6. Фактори угрожавања безбедности 7. Савремени невојни облици угрожавања безбедности; 8. Психолошка и неокортиклана дејства као облици угрожавања безбедности; 9. Мрежно-хибридни рат као облик угрожавања безбедности; 10. Субјекти и органи цивилне безбедности; 11. Менаџмент у цивилној безбедности; 12. Правни и етички принципи цивилне безбедности; 13. Планирање цивилне безбедности; 14. Однос цивилне и корпоративне безбедности; 15. Правци развоја цивилне безбедности. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Провера теоријских знања кроз симулацију конкретних случајева, студије случајева конкретних проблематичних ситуација у безбедности. Симулације разних аспеката цивилне безбедности.			
Литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Савић Андреја, Стајић Љубомир: „Основи система цивилне безбедности“, Факултет за правне и пословне студије, Нови Сад, 2006. 2. „Стратегија националне безбедности Србије“, Министарство одбране Србије, Београд, 2019. год. 			
Број часова активне наставе: 60		Остали часови	
Предавања: 30	Вежбе: 30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методe извођења наставе			

У наставном процесу ће се користити метода усменог излагања; метода разговора; метода дискусије; тест метода; метода демонстрације и метода вежбања.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	Усмени/Писмени испит	60	
колоквијум-и		
Семинарски рад		30	

Студијски програм : МАС - ДИПЛОМАТИЈА И БЕЗБЕДНОСТ
Назив предмета: Менаџмент националне безбедности
Наставник: Душан Пророковић, Дејан Лабовић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: Нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Након реализације предвиђеног програма за предмет, Стратегија националне безбедности, студенти ће бити у могућности да прикажу основно знање кроз дефинисање појмова, разумевање и критичку анализу. Појмовно артикулисање и операционализација знања из области националне безбедности, односно шта заправо представља национална безбедност и само доношење стратегија које су везане за овај феномен. Сам циљ предмета је стицање основних знања из области безбедности са посебним освртом на Стратегију националне безбедности Републике Србије као и других земаља и то кроз упознавање са структуром и начином функционисања система кроз комперативну анализу истих. Поред наведеног, студенти ће бити оспособљени да стратешки посматрају одређену организацију, на који начин да руководе-командују истом и да на тај начин дођу до одрживе компетитивне предности организације ослањајући се на стратегију. Претње и ризици који могу угрозити постојање појединаца или друштва представљају детерминанте безбедности, а држава као политичка организација која своју суверену власт спроводи у оквиру граница одређене територије и над становништвом мора њихово дејство ограничити или у потпуно неутралисати. Сам појам стратегије везан је за војску, док у данашње време она је саставни део руковођења, односно менаџмента. Применом менаџмента један од циљева предмета је да код студената развије способност ка анализирању безбедносних потреба и интереса појединаца, колектива, државе и међународне заједнице. На овај начин студенти се припремају за управљање организационим системима, институцијама у спровођењу мера, послова и активности ради задовољења интереса националне безбедности Републике Србије.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Разумевање и повезивање појма стратегија са појмом национална безбедност-менаџмент приступ; разликовање и анализа изазова, ризика и претњи Републици Србији; описивање институционалне основе и деловање система националне безбедности Републике Србије кроз надлежности појединачних подсистема, сегмената и субјеката система националне безбедности (војска, полиција, обавештајно-безбедносни систем, систем заштите и спасавања, недржавни системи безбедности, невладин сектор, грађани).</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Теоријски основ националне безбедности (појмовно одређење безбедности и сличних појмова; Безбедност као интерес и вредност; Национална и међународна безбедност; Политика и стратегија безбедности; Појам, елементи и обележја система безбедности); Организациони системи и системско мишљење; Примена системско-структуралног (организационо-функционалног) приступа у тумачењу безбедносних феномена (у анализи и решавању безбедносних проблема); Анализа политичко-правног система Србије и других држава с обзиром на то да се кроз законску регулативу и политику државе одређују оквири деловања служби безбедност и самог њиховог настанка. Држава и грађани су чиниоци безбедности, тако да све друштвене и природне појаве и процеси које угрожавају опстанак и развој наведених ентитета, представљају безбедносне изазове, ризике и претње од посебне важности. Субјекат безбедности (онај од кога се очекује да безбедност пружи), јесте сама држава, односно, они њени организациони делови који су оформљени са том сврхом. Супростављање разним облицима криминалитета од политичког до привредног. Систем безбедности Републике Србије (историјски развој, нормативно и институционални основ, контрола и реформа сектора безбедности); Системи безбедности развијених земаља и земаља у окружењу.</p> <p>Предвиђено је да се програм реализује у XV недеља.</p> <p>I Безбедност (Политика и стратегија безбедности-менаџмент приступ);</p> <p>II Национална безбедност-национални интереси-теоретска схватања;</p> <p>III Институције, људски и социјални ресурси пут ка унапређењу националне безбедности;</p> <p>IV Систем безбедности (појам) кроз општу теорија система као методолошки оквир за изучавање система безбедности;</p> <p>V Врсте система безбедности;</p> <p>VI Окружење као елемент организације, Функција и циљеви као елемент организације, Структура као елемент организације;</p> <p>VII Стратешки менаџмент људских ресурса и стратегија људских и социјалних ресурса;</p>

VIII Модели Стратешког менаџмента људских ресурса;
IX Теоретске перспективе Стратешког менаџмента људских ресурса;

X Систем безбедности Републике Србије;

XI Полиција, војска, службе безбедности у систему безбедности Републике Србије (Структурално-функционална анализа, системска динамика);

XII Структура и начин функционисања Заједничке безбедносне и одбрамбене политике;

XIII Стратегије националне безбедности;

XIV Стратегија националне безбедности Републике Србије;

XV Установе Европске уније од значаја за Заједничку безбедносну и одбрамбену политику. Глобална стратегија за спољну и безбедносну политику;

Практична настава

У практичном делу наставе студенти усвојена теоријска знања практично примењују у анализи националне безбедности и доношењу стратегија. Вежбе, други облици наставе, студијски истраживачки и семинарски рад имају за циљ да студентима више приближе појмовно а и практично националну безбедност и потребу за доношењем стратегија кроз предходну анализу безбедносних ризика.

Структура система безбедности Републике Србије; Уставни и стратегијско-доктринарни оквир система безбедности Републике Србије; Управљачка структура система безбедности Републике Србије; Подсистеми система безбедности Републике Србије; Структура система безбедности Републике Србије; Обавештајно-безбедносни систем Републике Србије; Полицијски и војни системи Републике Србије; Систем заштите и спасавања у ванредним ситуацијама Републике Србије-елементарне непогоде, пандемије; Корпоративна безбедност и нормативноправни оквир приватне безбедности у Републици Србији; Реформа сектора безбедности Републике Србије (концепт реформе сектора безбедности, реформа служби безбедности, полиције и оружаних снага); Демократска и цивилна контрола сектора безбедности Републике Србије (парламентарна контрола, извршна контрола, судска контрола, независни државни органи, контрола од стране јавности)-менаџмент приступ и анализа помоћу менаџмент принципа. Економија и привредна стабилност државе као политичке организације.

Литература

Савић, А. (2008) Савремени системи безбедности, Београд: Факултет за дипломатију и безбедност
Кековић, З. и Димитријевић, И. (2017). Системи безбедности са системом безбедности Републике Србије. Београд: Факултет безбедности
Даниловић, Н. (2015) Савремени системи безбедности; Београд
Богољуб, М. (2018) Систем безбедности Републике Србије-Уставне димензије; Београд
Бодин, М. (2009). Национална безбедност – претпоставке научног приступа. Београд: Факултет безбедности и Службени гласник.
Стратегија националне безбедности Републике Србије (2019). Београд: Влада Републике Србије.

Број часова активне наставе: 60

Теоријска настава: 30

Практична настава: 30

Методe извођења наставе

Предавања, вежбе са презентацијама и дискусијама, колоквијум, индивидуално читање литературе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе		Завршни испит	поена
активност у току предавања	Поена 20	писмени испит	
практична настава		усмени испит	Поена 40
колоквијум-и	Поена 20	
семинар-и	Поена 20		

Студијски програм : МАС - ДИПЛОМАТИЈА И БЕЗБЕДНОСТ			
Назив предмета: Међународне организације			
Наставник: Душан Пророковић, Леонас Толваишис			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Изучавање међународних организација, историје њиховог настанка, начина рада, унутрашње организације и утицаја на савремене међународне односе. Упознавање са најважнијим међународним организацијама – владиним и невладиним, њиховим значајем и делокругом рада (УН, ЕУ, ОЕБС, регионалне организације).			
Исход предмета			
СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О УЛОЗИ МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА, ЊИХОВОЈ СТРУКТУРИ И НАЧИНУ РАДА. ДЕЛОВАЊЕ МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА У ВЕЛИКОЈ МЕРИ ОДРЕЂУЈЕ И СПОЉНУ И УНУТРАШЊУ ПОЛИТИКУ ДРЖАВА, ТЕ У СКЛАДУ СА ТИМ СВРХА ОВОГ ПРЕДМЕТА ЈЕСТЕ И ПРЕПОЗНАВАЊЕ ЗНАЧАЈА РАДА МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА, ЊИХОВИХ НОРМАТИВНИХ АКТА И ПРАКСЕ ЗА ПОЛИТИКУ ДРЖАВЕ.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
1) Појам међународне организације; 2) Историја настанка међународних организација; 3) Владине и невладине међународне организације; 4) Класификације међународних организација; 5) Унутрашња структура међународних организација; 6) Међународне организације и савремене међународним односима и њихов правни субјективитет; 7) Уједињене нације; 8) Регионалне организације са посебним освртом на ЕУ и ОЕБС.			
<i>Практична настава</i>			
1) Анализа потреба због којих су настале међународне организације; 2) Компаративна анализа регионалних организација (развој, делокруг рада, надлежности); 3) Међународни правни субјективитет УН; 4) Субрегионалне организације на Балкану (у чијем чланству је Србија) – домети и перспективе.			
Литература			
1. Душан Пророковић, Ера мултиполарности, Службени гласник, Београд, 2018.			
2. Обрад Рачић, Војин Димитријевић, Међународне организације, Службени гласник, Београд, 2011.			
Број часова активне наставе: 30		Теоријска настава: 30	
Практична настава: 30			
Методe извођења наставе			
редовна настава, групни рад (предавања + вежбе), консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	60
колоквијум-и		
семинар-и	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: МАС – ДИПЛОМАТИЈА И БЕЗБЕДНОСТ	
Спецификација стручне праксе	
Врста и ниво студија: Мастер академске студије	
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе:	
Број ЕСПБ: 3	
Услов: одслушан шести семестар	
Циљ	
<p>Циљ стручне праксе је да студенте припреми и обезбеди им квалитетно стицање комплекснијег искуства о њиховој професији и радним задацима за која се школују. Кроз сагледавање радне средине и конкретних радних активности студент треба да стекне нова знања, сигурност у раду и могућност интегрисања стечених знања и вештина. У релативно дугом, 40 дневном боравку и раду у професионално орјентисаној околини, стичу се и шира искуства о свим сегментима дипломатије и безбедности и начинима за решавање конкретних проблема и задатака.</p> <p>Тежиште стручне праксе је на што самосталнијим и конкретнијим радним доприносима студента на конкретним пословима у области дипломатије и безбедности.</p> <p>Што потпунијим уклапањем у радну средину, прихватањем радних обавеза и одговорности, развојем способности сарадње и тимског рада, студент би требало да употпуни и боље схвати кључне компоненте професионалног рада у области дипломатије и безбедности.</p>	
Очекивани исходи	
<p>Оспособљавање студената за примену претходно стечених теоријских и стручних знања за решавање конкретних проблема у оквиру изабраног предузећа/организације или инситуције. Упознавање студената са делатностима изабраног предузећа или институције, организацијом рада, начином пословања, управљањем и местом и улогом дипломатије и безбедности у организационој структури и на тим основама заснованог сагледавања успешности процеса у предузећу или институцији. Стицање искуства и сигурности у раду, утврђивање стечених знања током студија и њихово повезивање са специфичностима које намеће пракса.</p>	
Садржај стручне праксе	
<p>Пријем у радну организацију и упознавање са организационом структуром и применом свих области дипломатије и безбедности. У изабраном предузећу или институцији приказати и анализирати основне функције дипломатије и безбедности, активности и посебно сагледати једну од области кроз конкретно приказану ситуацију и проблематику у пословању.</p>	
Број часова, ако је специфицирано: 15 НЕДЕЉА / 8 часова	8 часова
Методe извођења	
<p>Практичан рад у одабраном предузећу или институцији, консултације и писање дневника стручне праксе у коме студент описује активности које је обављао за време стручне праксе као и израда елабората.</p>	
Оцена знања (максимални број поена 100)	

Студијски програм : МАС - ДИПЛОМАТИЈА И БЕЗБЕДНОСТ			
Назив предмета: КУЛТУРА И МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ			
Наставник: Михајило Манић, Никола Млађеновић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: без услова			
Циљ предмета: Теоријска експланација културе и њене улоге у политичкој сфери из визуре критичких студија. Култура се ближе одређује помоћу Грамшијеве хегемоније и Алтисерових идеолошких апарата. Објаснити преображаје културних образаца у међународном систему под притиском неолибералне глобализације, популизма и нових друштвених покрета, и последице по статус расе, рода и класе у друштву, као и популарне културе генерално. Нагласак на неолиберализму, функцији националног идентитета у региону и шире, постмодернизму и глобалном медијском систему.			
Исход предмета: Указати на улогу културе у конструкцији колективних идентитета, неолибералног индивидуализма и популистичке реакције у оквиру савремених демократија и у међународним односима. Одредити парадокс према којем култура као сфера слободе и аутентичне самоактуализације бива реконструисана у оквиру грамшијевске хегемоније и помоћу државних идеолошких апарата. Схватање да наметнути културни образци претежно воде порекло од неолибералне доктрине.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Представљање основних постулата критичких студија културе: културне хегемоније, идеолошких апарата, културне логике, постмодернизма. Утврђивање везе са доктрином неолиберализма, из које произлазе како последице по културне образце, тако и успон популизма и устројство глобалног медијског система. Разјашњавање улоге културе у Волерстиновој концепцији међународног система. Фукоов однос епидемија и политике. Супротност Репкеа и Ротбарда унутар неолиберализма као супротност естаблишмента и популиста. <i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад			
Литература : Јелена Ђорђевић (2008) Студије Културе, Београд: Службени Гласник. Str: 143-232, 423-469 Manuel Castells (2002) Моћ идентитета, Zagreb: Golden Marketing. Str: 11-42, 291-301. Dejvid Harvi (2012) Kratka istorija neoliberalizma. Beograd: Mediterran. Str: 59-89, 195-233 Dejvid Harvi (1996). Postmodernizam. Književna kritika 27. Immanuel Wallerstein (2000) The Essential Wallerstein. New York: New Press. Str: 264-288, 344-352 Rastko Močnik (2016) Spisi o suvremenom kapitalizmu. Zagreb: Arkzin. Str: 124-184 Murray Rothbard (1992) A Strategy for the right. Mises Institute. Philip Mirowski (2013). Neoliberalna početnica. Diskrepancija 18. Zoran Jevtović (2015) Komunikacioni suverenitet u doba globalnih medija. Nacionalni interes 24. Фридрих Хајек (2002) Право, законодавство и слобода. Подгорица: ЦИД. Стр. 388-410. Wilhelm Ropke (1942). International Economic disintegration: London: William Hodge.. Str: 245-255, 267-283. Nick Couldry (2010). Why Voice Matters. London: Sage. Str. 75-80.			
Број часова активне наставе: 60		Теоријска настава:45	Практична настава:15
Методе извођења наставе Предавачка метода хеуристичког дијалога и објашњења, критички аналитички и компаративни метод			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	60
колоквијум-и	10	
семинар-и	10		

Студијски програм: МАС - ДИПЛОМАТИЈА И БЕЗБЕДНОСТ				
Врста и ниво студија: Мастер академске студије				
Назив предмета: Систем безбедности Србије				
Наставник: Драган Колев, Радојица Лазић				
Статус предмета: Изборни				
Број ЕСПБ: 6				
Услов: без услова				
Циљ предмета				
Циљ изучавања овог предмета је да се студенти упознају са свим суштинским карактеристикама система безбедности Републике Србије који је у функцији супротстављања бројним и разноврсним безбедносним ризицима и изазовима и претњама у домаћем и међународном окружењу. Поред тога, студенти треба да се упознају са елементима структуре система националне безбедности Србије и правним прописима и стратегијско-доктринарним документима којима је овај систем конституисан.				
Исход предмета				
Детаљно познавање свих елемената система безбедности Републике Србије као и да критички промишљају решења која су сада примењена ради унапређивања целокупног система безбедност.				
Садржај предмета				
<i>Теоријска настава:</i>				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Појам националног система безбедности 2. Безбедност као функција Републике Србије 3. Компоненте система безбедности Србије 4. Функција система безбедности Србије 5. Контрола система безбедности Србије 6. Субјекти система безбедности Србије (Народна скупштина, Председник Републике, Влада) 7. Безбедносно-обавештајни систем Републике Србије 8. Савет за националну безбедност Републике Србије 9. Биро за координацију рада служби безбедности 10. Делокруг и организација Безбедносно-информативне агенције 11. Војнобезбедносна агенција као субјект безбедности 12. Војнообавештајна агенција као субјект безбедности 13. Дирекција полиције као субјект безбедности (организација, надлежност, послови и овлашћења) 14. Министарство спољних послова као субјект безбедности 15. Војска Србије као елеменат система безбедности 16. Инспекцијски органи 				
<i>Практична настава:</i>				
Практична настава се одвија кроз анализу правних прописа и стратегијско-доктринарних докумената којима се конституише систем безбедности Републике Србије.				
Литература				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Мијалковић Саша (2015). <i>Национална безбедност – треће, измењено и допуњено издање</i>, Београд: Криминалистичко-полицијска академија, стр. 97–230; 2. Савић Андреја и Ђорђевић Ненад (2019). „Обавештајно-безбедносни системи Србије - искуство и поуке“, <i>Дипломатија и безбедност</i> (зборник радова), Београд: Факултет за дипломатију и безбедност, Вол. 1., бр. 2, стр. 15 - 33.(2019). Стратегија националне безбедности Србије, Београд: Министарство одбране Републике Србије.(2019). Стратегије одбране Србије, Београд: Министарство одбране Републике Србије. 				
Број часова активне наставе: 60				Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 15	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе				
Настава ће се изводити путем предавања, вежби и рада у групама (радионице).				

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена 100
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	60
истраживачки рад	30	
семинар-и	/		

Студијски програм: ДИПЛОМАТИЈА И БЕЗБЕДНОСТ			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије			
Назив предмета: ПОЛИТИЧКО НАСИЉЕ			
Наставник: др Михајло Манић, редовни професор			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: без услова			
Циљ предмета: Стицање нових знања; развијање код студената мотивације за изучавање политичког насиља и насиља уопште, као и стварање амбијента у коме долази до изражаја демократичност, равноправност, интелектуална радозналост и амбициозност студената.			
Исход предмета: Да студенти покажу радно знање, стекну вештине и способности да знање из области Политичког насиља систематизују и да стекну способности за правовремено препознавање симптома који условљавају настанак "политичког насиља". Такође, стварање и формулисање нових идеја за превентивно деловање у сузбијању политичког насиља, уз помоћ критичког, логичког и рационалног размишљања.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефинисање насиља; појмовне разлике између силе, моћи и насиља; појам и друштвена суштина рата као врсте политичког насиља; оружани облици спољног политичког насиља (оружана агресија, војна интервенција, војни притисак...); неоружани облици спољног политичког насиља; оружани облици унутрашњег политичког насиља (унутрашњи сукоби, оружана побуна, грађански рат, герила, устанак, политичка убиства и атентати, преврати, савремени тероризам...); унутрашњи неоружани облици политичког насиља (етничке напетости, национални и верски екстремизам, тортура и политичка побуна), спречавање насиља у политици и друштву. <i>Практична настава: вежбе, други облици наставе, студијски истраживачки рад</i>			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Др Радослав Гађиновић, "Политичко насиље и глобализација" Драслар, Београд, 2008; 2. Др Радослав Гађиновић, "Насиље у Југославији" Евро, Београд, 2003; 3. Др Радослав Гађиновић, "Тероризам", Драслар, Београд, 2005; 4. Др Радослав Гађиновић, "Антитероризам", Драслар, Београд, 2006; 5. Драган Симеуновић, „Политичко насиље“, Радничка штампа, Београд, 1989; 6. Хана Арент, "О насиљу", Александрија прес, Београд, 2002; 7. Милорад Беланчић, "Насиље", Медијска књижара Круг, Београд, 2004; 8. Брус Хофман, „Унутрашњи тероризам“, Народна књига, Београд 2000; 9. Џонатан Вајт, „Тероризам“, Александрија прес, Београд 2004; 10. Бранислав Р. Срдановић, „Међународни тероризам“, Службени лист СРЈ, Београд 2002 			
Број часова активне наставе: 30			Остали часови
Предавања: 15	Вежбе: 15	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Метода усменог излагања; Метода разговора; Метода дискусије; Текст метода; Метода демонстрације и Метода вежбања.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава, вежбе	20	усмени испит	60
колоквијум-и		
семинар-и			

Студијски програм : МАС – ДИПЛОМАТИЈА И БЕЗБЕДНОСТ			
Назив предмета: Дипломатско и конзуларно право			
Наставник: Јелена Лопичић Јанчић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета је упознавање студената са основним карактеристикама, појмовима и институтима из дипломатског и конзуларног права као и упознавање студената са нормама, правилима и институтима међународног права везаних за дипломатију и конзуларне односе и оспособљавање студента да препозна кршења правила дипломатског и конзуларног права и да на одговарајући начин на њих реагује.			
Исход предмета			
Исход предмета су усвојена теоријска знања и разумевање правних правила која регулишу дипломатске и конзуларне односе као и овладавање знањем и вештинама примене међународних прописа, као и међународних односа и дипломатије. Такође је исход предмета оспособљеност студента да препозна, повластице и изузеће особа у страниј дипломатској и конзуларној служби или функционера међународних организација укључујући и ЕУ, као и да примени правила етике и протокола у односу на исте као и знање о изворима и садржају правила о положају и правној заштити дипломатских и конзуларних представника и питању имунитета.			
Садржај предмета			
Теоријска настава:			
Увод у предмет; Појам, предмет и метод дипломатског и конзуларног права; Историјски развој дипломатског и конзуларног права; Врсте дипломатије, примена и историјат; Дипломатски протокол и пракса; Дипломатске мисије; Институту везани за дипломатско општење; Дипломатско особље и његов статус; Дипломатске повластице и имунитети; Конзуларно право; Конзуларни односи; Конзуларно особље и његове функције; Конзуларне повластице и имунитети; Специјалне мисије; Дипломатски протокол.			
Практична настава:			
Вежбе, студије случајева, презентација, дискусија, примери из праксе			
Литература			
Ђ. Лопичић- Ј. Лопичић Јанчић, "Конзуларни односи и конзуларно право" <i>Институт за Међународну политику и привреду</i> , Београд, (2013), стр. 324, ISBN 978-86-7067-184-3, УДК 341:8COBISS.SR-ID 199310604			
Митић М. –Ђорђевић С. <i>Дипломатско и конзуларно право</i> , друго издање, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2007,			
Број часова активне наставе 30	Теоријска настава: 15		Практична настава: 15
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, интерактивни метод; анализа случајева из праксе и презентације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	60
колоквијум-и		
семинар-и	30		

Студијски програм: ДИПЛОМАТИЈА И БЕЗБЕДНОСТ
Врста и ниво студија: мастер студије
Назив предмета: СИР у ДиБ (Приступни рад)
Број ЕСПБ: 4
Услов: Положени сви предмети студијског програма
<p>Циљеви приступног рада: Приступни рад обухвата израду писменог рада на одабраној и одобреној теми, као и његову усмену одбрану. Циљ приступног рада је да се студенти, уз менторство, усмеравају и воде кроз истраживање, као и да формулишу и одреде предмет истраживања. Дакле, циљ приступног рада је практична припрема студената за самосталну израду завршног рада. Приступни рад дипломских студија – мастер постепено, од једноставнијег ка сложенијем, уводи студенте у самостално истраживање у области дипломатије и безбедности. Израдом и одбраном приступног рада испуњава се и проверава циљ школовања који се сагледава у практичној способности студента за примену знања и вештина које је стекао током школовања.</p>
<p>Очекивани исходи: Компетентно и адекватно оспособљени студенти за самосталан избор подручја истраживања и примену стечених знања и вештина, као и извршавање послова и задатака кроз оперативне и истраживачке активности, што ће студенти показати својим радом на теми завршног рада.</p>
<p>Општи садржаји: Приступни рад представља истраживачки рад студента у коме се они припремају за израду завршног рада у области дипломатије и безбедности на нивоу дипломских студија. Након обављеног истраживања, студент припрема приступни рад у форми која садржи следећа поглавља: 1. Увод, 2. Садржај (развијање рада): проблем који се жели сагледати; методе које ће се применити и питања за развијање; и 3. део који чине: Закључак, Литература и Прилози. Предмет истраживања приступног рада обухвата једну од тема која је обрађивана у настави на текућем студијском програму, према којој студент истиче интелектуалну и личну мотивисаност, а која ће бити детаљније обрађена у завршном раду. Садржајем рада целовито се сагледава одабрани проблем и води од формулације проблеме, предмета истраживања, до предлога решења.</p>
<p>Методе извођења: У изради приступног рада примењују се све основне аналитичко-синтетичке методе (анализа, синтеза, апстракција, конкретизација, дедукција, индукција,...), општенаучне методе у политиколошким истраживањима (статистичка, метода моделовања, компаративна и др.), а од метода прикупљања података, највећу примену има метода анализа (садржаја) документа. Након тога у изади приступног рада, следи сређивање и обрада података, оцена и анализа података, као и научно закључивање.</p>
<p style="text-align: center;">Оцена (максимални број поена 100)</p> <p>Приступни рад се оцењује оценом од 5 до 10, и евидентира се у досије студента у складу са законом.</p>

Студијски програм: ДИПЛОМАТИЈА И БЕЗБЕДНОСТ
Врста и ниво студија: Мастер академске студије
Назив предмета: Завршни рад МАС ДиБ
Број ЕСПБ: 8
Услов: Положени сви предмети студијског програма
<p>Циљеви завршног рада: Завршни рад обухвата израду писменог рада на одабрану и одобрену тему, као и његову јавну одбрану. Завршни рад је резултат самосталног рада студената којим потврђује оспособљеност за самосталну примену стечених знања. Циљ завршног рада је да се студенти, уз менторство, усмеравају и воде кроз истраживање, као и формулисање и одређивање предмета истраживања. Осим тога, завршни рад дипломских студија – мастер постепено, од једноставнијег ка сложенијем, уводи студенте у самостално истраживање у области дипломатије и безбедности. Израдом и јавном одбраном завршног рада, испуњава се и проверава циљ школовања који се огледа у способности студента за примену знања и вештина које је стекао током школовања.</p>
<p>Очекивани исходи: Компетентно и адекватно оспособљени студенти за самосталну примену стечених знања и вештина и извршавање послова и задатака кроз оперативне и истраживачке активности, што ће студенти показати својим радом на теми завршног рада.</p>
<p>Општи садржаји: Завршни рад представља истраживачки рад студената у коме се они припремају за реализацију пројекта истраживања у области дипломатије и безбедности на нивоу дипломских студија, што ће показати радом на теми завршног рада. Након обављеног истраживања, студент припрема завршни рад у форми која садржи следећа поглавља: 1. Увод, 2. Садржај (развијање рада): проблем који се жели сагледати; методе које ће се применити и питања за развијање; и 3. део чине: Закључак, Литература и Прилози. Предмет истраживања завршног рада обухвата једну од тема која је обрађивана у настави на текућем студијском програму, према којој студент истиче интелектуалну и личну мотивисаност. Садржајем рада целовито се сагледава одабрани проблем и води од формулације проблеме, предмета истраживања, до предлога решења.</p>
<p>Методе извођења: У изради завршног рада примењују се све основне аналитичко-синтетичке методе (анализа, синтеза, апстракција, конкретизација, дедукција, индукција,...), општенаучне методе у политиколошким истраживањима (статистичка, метода моделовања, компаративна и др.), а од метода прикупљања података, највећу примену има метода анализа (садржаја) документа. Након тога у изради завршног рада, следи сређивање и обрада података, оцена и анализа података, као и научно закључивање. Након пријаве теме, Наставно-научно веће одобрава тему завршног рада, након чега студенти приступају изради писменог рада на одабрану и одобрену тему, у одређеном року. Студент стиче право на јавну одбрану завршног рада када положи последњи испит, а најкасније у року од годину дана од дана одобрења теме завршног рада. Наставно-научно веће одређује комисију од три члана за јавну одбрану завршног рада, коју чине председник, ментор и члан комисије.</p>
<p>Оцена (максимални број поена 100) Завршни рад се оцењује оценом од 5 до 10 комисијски и евидентира у досије студента у складу са законом.</p>